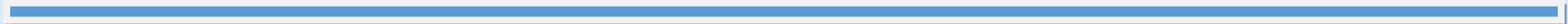

KÉMÉL

Jelek, jelrendszerek

6. évfolyam
Informatika órai projekt
2019-2020.

1. A projekt jellemzése

A projekt címe:	KÉMÉL
Téma:	Jelek, jelrendszerek
A projekt időtartama:	4 foglalkozás (billentyűzet, mikrofon, hangszóró (hardverelem), mobil eszköz (telefon, tablet), jelek bevitele (karakterek, hangok), karakterek, kódolás, dekódolás, jelrendszerek, saját jelrendszer alkotása, rejtvények.
A megvalósítás helyszínei:	informatikaterem

A projekt tevékenységeinek rövid összefoglalása:

A projekt keretében az 6.d osztály tanulói megismerkednek a jelek használatával, a kódolás, dekódolás folyamatával, az adatbeviteli hardverekkel.

A projekt fő célja:

- **Informatika tantárgyi célok:** Adott informatikai környezet tudatos használata. A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás eszközeinek megismerése. Kódolása, dekódolás, jelrendszerek fogalmainak megismerése, használatuk élényszerű gyakorlása.
- **Kapcsolat más műveltségterületekkel:** magyar nyelv (MNY), matematika (MA), művészetek (MM), ember és természet (ET). történelem és állampolgári ismeretek (TÁI)

A projekt vezetője: Tóth Imre, informatika tanár

A projektet megvalósító csoport: az 6.d osztály tanulóiból alakult csoportok.

Fejlesztendő/fejleszthető kompetenciák, műveltségterületek:

- **Anyanyelvi kompetenciák:** szövegfeldolgozás, szövegalkotás, anyanyelvi kommunikáció, szókincsfejlesztés, önálló ismeretszerző, önkifejező készség, a nyelv betűi, mint jelek.
- **Matematikai kompetencia:** logikus gondolkodás, rendszerező képesség.

-
- **Digitális kompetencia:** Az IKT eszközök tudatos használatának fejlesztése. Komplex információ előállítása, bemutatása. Internet használata (keresés, információk elemzése, feldolgozása).
  - **Hatékony önálló tanulás:** fejleszti a tanulás megszervezését egyénileg és csoportban egyaránt, az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is.
  - **Természettudományos kompetencia:** a különböző jelrendszerek (szárazföldi és vízi közlekedés forgalmát irányító jelzőtáblák, a tudományágak jelrendszerei (periódusos rendszer, alkímisták jelei, stb.) a tudományágak közötti kapcsolatot erősítik, gyakorlási lehetőséget biztosítanak már megtanul ismeretek szinten tartásához, felelevenítéséhez.
  - **Szociális és állampolgári kompetencia:** kreativitás, empátia, türelem, együttműködés a csoportmunka során.
  - **Szociális kompetenciák:** a süketnémák jelelése.

---

2. A projekt részletes leírása

A projekt során a tanulók több informatika órai témakörrel találkoznak.

- Az informatikai eszközök használata
- Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel

A projektben ismétlési lehetőség nyílik már ismert informatikai tananyag felelevenítésére (év eleji órák), a hagyományostól eltérő formában (az ismétlés órai munkéért jutalomból jár – jutalomkártyák).

A tanterv szerinti témakörökből érinti a projekt Az informatikai eszközök használata témakört, ebből különösen az adatbeviteli eszközöket (a kódolás, dekódolás kapcsán), de a jutalomkártyák (QR-kódok) olvasása a szkenneléstől történő adatbevitelt is igényli.

A Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakörhöz elsősorban szemléletformálás formájában kapcsolódik a projekt: segít annak felismerésében, hogy egy nagyobb probléma akkor oldható meg hatékonyan, ha azt kisebb részekre bontják és a feladat megoldása közben csoportban dolgoznak együtt. A csoportmunka szervezése hozzájárul az önismeret fejlesztéséhez valamint a társak megértéséhez, elfogadásához.

A feladatok többségét egyénileg végzik, de választhatnak páros munkavégzést is, illetve csoportokban is dolgoznak.

A feladatok egy részét „jutalomként” kapják. Az órai munka óravégi értékelése QR-kód formájában történik, ahol a legjobban dolgozó tanulók húzhatnak a QR-kód csomagból.

A QR-kártyák vegyesen tartalmaznak ismétlő feladatokat, kreatív, további munkára lehetőséget adó feladatokat, illetve csak érdekességek rövid leírását, ajánlott linkeket, vicces történeteket. A QR-kártya az ismétlés, az alkotásra ösztönzés mellett játékos része, befejezése, lezárása az órának.

Várható eredmények

A projekt végterméke egy saját kódtáblázat, mellyel titkosíthat és megfejthet üzeneteket. További – már nem kézzelfogható – végtermék a jákos órák után megmaradó jó hangulat, mint motivációs erő.

A QR kód formájában kapott szorgalmi feladatok végzése során kutatómódszertani alapismereteik is fejlődnek.

3. Részletes projektterv

- Az információ jellemző felhasználási lehetőségeinek megismerése. A problémamegoldáshoz szükséges információ gyűjtése, felhasználása. Jelrendszerek ismerete.

Óra-szám	Foglalkozás címe Időtartam Feladatok, cselekvési sor, tevékenység	Kompetencia-terület	Munka-forma	Alkalmazott módszer, projektoktatási technika	Kapcsolat az informatika tantárggyal	Kapcsolat más tantárgyakkal, műveltségi területekkel	Megjegyzés, kellék, hivatkozások Feltételek (tárgyi, személyi)
----------	---	---------------------	-------------	---	--------------------------------------	--	---

1.	Az informatika terem rendje. Balesetmegelőzés						
	Az informatika terem rendje 1.rész Videóelemzés	Szociális és állampolgári kompetencia. Vitakultúra. Digitális kompetencia	Videómegtekintés után beszélgetés, elemzés.	Beszélgetés, A videó megvitatása.	Számítógép bekapcsolása. Hardverek használata.	MM: videó elemzése	https://www.youtube.com/watch?v=nX7hSt2VuhA
	A minden tanév elején szükséges teremrend ismertetés, szabályok fellelevenítése balesetmegelőzés és	Szociális és állampolgári kompetencia. Digitális kompetencia	Frontális osztálymunka.	Beszélgetés.	Számítógép működése		Informatika terem, internet kapcsolat. Mobil eszközök.

Óra-szám	Foglalkozás címe Időtartam Feladatok, cselekvési sor, tevékenység	Kompetencia-terület	Munkaforma	Alkalmazott módszer, projektoktatási technika	Kapcsolat az informatika tantárggyal	Kapcsolat más tantárgyakkal, műveltségi területekkel	Megjegyzés, kellék, hivatkozások Feltételek (tárgyi, személyi)
	vagyonvédelem céljából. A megnézendő videó a videóképzítés „elrettentő” példája, jó vitalap, illetve előkészület a videós projektekhez.						
	Milyen a jó oktatóvideó? Kahoot teszt	Digitális kompetencia.	Frontális osztálymunka.	Bemutatás. Beszélgetés.	Online alkalmazások indítása, használata.	MM	Mobil eszköz (telefon, tablet), számítógép.
	Szabályok gyakorlása, ellenőrzése.	Digitális kompetencia.	Frontális osztálymunka.	Online teszt.	Online alkalmazások indítása, használata.		Szabályismeret gyakorlása, ellenőrzése Kahoot teszttel. https://create.kahoot.it/det

Óra-szám	Foglalkozás címe Időtartam Feladatok, cselekvési sor, tevékenység	Kompetencia-terület	Munkaforma	Alkalmazott módszer, projektoktatási technika	Kapcsolat az informatika tantárggyal	Kapcsolat más tantárgyakkal, műveltségi területekkel	Megjegyzés, kellék, hivatkozások Feltételek (tárgyi, személyi)
							ails/rendszabalyok-az-informatika-teremben/1ac078bb-a827-4daf-af6a-474c4922aeb0
	Óra értékelése, QR-kártya húzása						
2.	A számítógép nyelve: ASCII kódok						
	Adatbeviteli eszközök. Ismeretek felelevenítése	Digitális kompetencia	Videómegtekintés.	Egyéni megfigyelés.	Input perifériák.	MM: videó elemzése	https://www.youtube.com/watch?v=GFxnJVkVI88
	Adatbeviteli eszközök.		Videómeg-	Önellenőrzés,	Input perifériák.	Önismeret.	https://learn

Óra- szám	Foglalkozás címe Időtartam Feladatok, cselek- vési sor, tevékeny- ség	Kompetencia- terület	Munka- forma	Alkalmazott módszer, pro- jektoktatási technika	Kapcsolat az in- formatika tan- tárggyal	Kapcsolat más tantárgyakkal, műveltségi területekkel	Megjegyzés, kellék, hivat- kozások Feltételek (tárgyi, sze- mélyi)
	zök. Ismeretek ellenőr- zése: Tankocka fel- adat.		tekintés után gya- korlótiszt.	ellenőrzés.			ngapps.org/1 4407974
	Dekódold! Fejtsd meg!	Probléma- magoldó gon- dolkodás	Egyéni	Egyéni fel- adatmegoldás segédeszköz felhasználásá- val.	Internetes kere- sés (ASCII kód- táblázat)		ASCII kódtáb- lázat, ha a gyerekek nem találják:
	Karakterek bevitele kódokkal. ASCII kódtáblázat	Digitális kom- petencia. A hatékony, önálló tanu- lás.	Egyéni munka.	Szövegfeldol- gozás, tan- könyv. Beszél- getés.	Perifériák.	A számító- géphasználat minden mű- veltségi terü- letet érinthet a diákok által említett pél- dától függő- en.	Informatika terem, inter- net kapcsolat.
	A számítógépes	Digitális kom-	Egyéni	Szövegfeldol-	Perifériák.	ÉGY: termé-	Informatika

Óra-szám	Foglalkozás címe Időtartam Feladatok, cselekvési sor, tevékenység	Kompetencia-terület	Munka-forma	Alkalmazott módszer, projektoktatási technika	Kapcsolat az informatika tantárggyal	Kapcsolat más tantárgyakkal, műveltségi területekkel	Megjegyzés, kellék, hivatkozások Feltételek (tárgyi, személyi)
	környezet. A számítógép részei.	petencia. A hatékony, önálló tanulás.	munka.	gozás, tankönyv.		szettudományos ismeretek.	terem, internet kapcsolat.
	Hardver fogalma. Gyakorlás, tesztelés a LearningApps tankockával.	Digitális kompetencia. A hatékony, önálló tanulás.	Egyéni munka.	Szövegfeldolgozás, tankönyv.	Perifériák.	ÉGY: természettudományos ismeretek.	Informatika terem, internet kapcsolat. https://learningapps.org/display?v=pecn0twi216
	Óra értékelése, QR-kártya húzása						
3.	Jelbeszéd az életünk						
	Mutass be különböző járművekre vonatkozó táblákat!	Szociális kompetencia.	Csoportmunka	Szövegfeldolgozás, internetes keresés,	Operációs rendszerek, megfelelő alkalmazás	ET: szárazföldi és vízi közlekedés sza-	KRESZ szabályai, KRESZ táblák:

Óra-szám	Foglalkozás címe Időtartam Feladatok, cselekvési sor, tevékenység	Kompetencia-terület	Munka-forma	Alkalmazott módszer, projektoktatási technika	Kapcsolat az informatika tantárggyal	Kapcsolat más tantárgyakkal, műveltségi területekkel	Megjegyzés, kellék, hivatkozások Feltételek (tárgyi, személyi)
	(Autók, kerékpárok, hajók)			prezentációkészítés.	kiválasztása.	bályai	
	Gyakorlás: Villanypózna játék a szárazföldi és a vízi közlekedés tábláival	Szociális kompetencia, játékgigény, koncentráció.	Csoportos	Játék			Villanypózna játék leírása a mellékletben.
	Jelek, jelrendszerek Tankönyvi szöveg feldolgozása	Anyanyelvi kompetenciák. Hatékony önálló tanulás	Egyéni munka.		Hiányos szöveg kiegészítése.	MNY: írott szöveg feldolgozása.	Tankönyvi szöveg, hiányos szöveg kiegészítése tankönyv alapján.
	Kódszisztemek	Hatékony önálló tanulás. Kreativitás.	Páros.	Megosztott dokumentumok, prezentációkészítés, előadás	Alkalmazások használata.. Dokumentumkészítés	MA: prezentációk szöveg helyessége.	Prezentáció készítése a következő órára, kódszisztem bemutatása (hi-

Óra- szám	Foglalkozás címe Időtartam Feladatok, cselek- vési sor, tevékeny- ség	Kompetencia- terület	Munka- forma	Alkalmazott módszer, pro- jektoktatási technika	Kapcsolat az in- formatika tan- tárggyal	Kapcsolat más tantárgyakkal, műveltségi területekkel	Megjegyzés, kellék, hivat- kozások Feltételek (tárgyi, sze- mélyi)
							erpglifák, kot- ta, római számok, stb.)
	Óra értékelése, QR- kártya húzása						
4.	Kódszámrendszer, kódolás, dekódolás						
	Egyéb kódszámren- derek bemutatása, tanulói előadás	Digitális kom- petencia. Anyanyelvi kompetencia	Páros	Prezentációk bemutatása	Perifériák Al- kalmazások használata.	MA: prezen- tációk szö- veg helyessé- ge.	Informatika- terem. Kivetít- ő. Egyéb kód- számrendszerek (pl.:
	Saját kódszámren- derek készítése, üzenet írása az osztálytár- sáknak.	Digitális kom- petencia. Anyanyelvi kompetencia	Páros	Kódszámren- derek alkotása	Alkalmazás kivá- lasztása (szöveg- szerkesztő, raj- zoló, prezentá- ció, stb.)	MM: számok, számrendszere- k, MÚ: kód rajzolás, TÁI: hieroglifák	
	Titkos üzenet meg- oldása	Digitális kom- petencia	Páros	Dekódolás		MNY: jelrend- szerek	Kódszám táblázat

Óra-szám	Foglalkozás címe Időtartam Feladatok, cselekvési sor, tevékenység	Kompetencia-terület	Munkaforma	Alkalmazott módszer, projektoktatási technika	Kapcsolat az informatika tantárggyal	Kapcsolat más tantárgyakkal, műveltségi területekkel	Megjegyzés, kellék, hivatkozások Feltételek (tárgyi, személyi)
	fejtése	petencia. Anyanyelvi kompetencia				szer használata	
	Óra értékelése, QR-kártya húzása						

4. Melléklet

4.1. Projektindító tájékoztató

Az első négy informatika órán – kötelező elemként – felelevenítjük az informatikaterem használati szabályairól, a számítógép legfontosabb részeiről, a számítógépet működtető programokról szóló ismereteinket. Tanulunk a számítógép nyelvéről, a bináris számrendszeréről.

Használni fogunk olyan programokat is melyeket már ismertek (pl. *Paint*, *Microsoft PowerPoint*, *internet böngészők*, *stb.*), de olyat is, melyet lehet, hogy nem (pl. kódfejtő program, rejtvénykészítő program).

Az órai munkátok után vagy a házi feladatok teljesítése után QR-kártyát húzhattok, és ha szerencsétek van, jutalomfeladatot kaphattok!

4.2. Jutalom QR-kártyák

Az órai munkát értékelő, lezáró, szorgalmi munkára ösztönző kártyákra minta:

		
20191114-1	20191114-2	20191114-3
		
20191114-4	20191114-5	20191114-6

SCAN ME

4.3. ASCII kódtáblázat

0	32	64	@	96	`	128	Ç	160	á	192	L	224	α		
1	␣	33	!	65	À	97	a	129	ü	161	í	193	⊥	225	β
2	␣	34	"	66	B	98	b	130	é	162	ó	194	T	226	Γ
3	♥	35	#	67	C	99	c	131	â	163	ú	195	†	227	π
4	♦	36	\$	68	D	100	d	132	ä	164	ñ	196	—	228	Σ
5	♣	37	%	69	E	101	e	133	à	165	Ñ	197	†	229	σ
6	♠	38	&	70	F	102	f	134	ã	166	ª	198	†	230	μ
7	•	39	'	71	G	103	g	135	ç	167	º	199	‡	231	τ
8	◼	40	(	72	H	104	h	136	ê	168	¿	200	⊥	232	ϖ
9	◊	41	)	73	I	105	i	137	ë	169	ƒ	201	⌈	233	θ
10	◊	42	*	74	J	106	j	138	è	170	¬	202	⌋	234	Ω
11	♂	43	+	75	K	107	k	139	ï	171	½	203	⌈	235	δ
12	♀	44	,	76	L	108	l	140	î	172	¼	204	‡	236	ω
13	♫	45	-	77	M	109	m	141	ì	173	ï	205	=	237	ϕ
14	♠	46	.	78	N	110	n	142	ÿ	174	«	206	‡	238	€
15	✱	47	/	79	O	111	o	143	ÿ	175	»	207	⊥	239	Π
16	▶	48	0	80	P	112	p	144	É	176	⋮	208	⌋	240	≡
17	◀	49	1	81	Q	113	q	145	æ	177	▤	209	⌈	241	±
18	‡	50	2	82	R	114	r	146	ft	178	▥	210	⌈	242	≥
19	!!	51	3	83	S	115	s	147	ô	179		211	⊥	243	≤
20	¶	52	4	84	T	116	t	148	ö	180	†	212	⊥	244	∫
21	§	53	5	85	U	117	u	149	ò	181	†	213	⌈	245	J
22	≡	54	6	86	V	118	v	150	ú	182	‡	214	⌈	246	÷
23	‡	55	7	87	W	119	w	151	ù	183	⌈	215	‡	247	≈
24	↑	56	8	88	X	120	x	152	ÿ	184	⌈	216	†	248	°
25	↓	57	9	89	Y	121	y	153	ö	185	‡	217	J	249	·
26	→	58	:	90	Z	122	z	154	ü	186	‡	218	⌈	250	·
27	←	59	;	91	[	123	{	155	é	187	⌈	219	▣	251	√
28	↶	60	<	92	\	124		156	£	188	⌈	220	▣	252	∩
29	↷	61	=	93	]	125	}	157	¥	189	⌈	221	▣	253	z
30	▲	62	>	94	^	126	~	158	℞	190	J	222	▣	254	■
31	▼	63	?	95	_	127	△	159	f	191	⌈	223	▣	255	

4.4. Villanypózna játék leírása

Cél: fejlődjön reagálóképességük, versenyszellemük, koncentrációs és együttműködési készségük

Leírás: A két csapat két párhuzamos sorban, egymásnak háttal áll. Az egy sorban állók megfogják egymás kezét. Az egyik oldalra elhelyezzük az adott tárgyunkat (itt ez a jobb oldal), a játékosok arrafelé fordítják a fejüket. A másik oldalon van a játékvezető, aki felmutatja a képet. Csak a két leghátsó játékos nézheti csak a felmutatott képet.

A képek két halmazba tartoznak: kerékpáros közlekedés jelzőtáblái vagy a vízi közlekedés jelzőtáblái. Az egyik oszlop a vízi, a másik a kerékpáros közlekedés résztvevői.

Ha a kezdő játékos felismeri a képet, akkor indítja a jelet. A csapatoknak meg kell szerezniük a tárgyat, ha nem azt a képet látják, amelyik csapatba tartoznak, akkor semmiképp sem szabad hozzáérniük. A hátsó játékos kézszorítással jelzi csapatának, ha jó képet ismert fel, azaz az elsőnek el kell vennie a tárgyat. A csapat villámgyorsan továbbadja a jelet, és amelyik gyorsabb volt, annak az első játékosa hátra kerül, és a következő dobásnál ő figyeli a felmutatott képet.